

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415895803
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6415895803.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobkyne U. D., nar.XX.XX.XXXX, bytom F. mieru XX/XX, XXX XX Y., zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: Z., s.r.o., so sídlom Z. XX, XXX XX I., U.: XX XXX 598, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/323/2015-114, z 19.06.2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku, ktorým súd prvej inštancie zrušil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 02206/14 zo dňa 30.07.2014 p o t v r d u j e .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v treťom výroku o nároku žalobkyne na náhradu trov konania mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov prvoinštančného konania.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom zrušil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 02206/14 zo dňa 30.07.2014 z dôvodu, že rozhodcovský súd konal a rozhodol na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovský súd pri rozhodovaní porušil všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, rozhodcovský rozsudok zaväzuje žalovanú na plnenie, ktoré je právom nedovolené, v dôsledku čoho by bol výkon rozhodcovského rozsudku v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky a rozhodcovský súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvedené dôvody podľa názoru súdu prvej inštancie spadajú pod ust. § 45 ods. 1 písm. e), i), j), k), l) zák. č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zák. č. 335/2014 Z. z.“).

1.1 Rozhodcovským rozsudkom uložil rozhodcovský súd žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému 248,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,15 Eur, s poplatkom z omeškania vo výške 184,96 Eur a s úrokom vo výške 32% ročne zo sumy 248,- Eur od 21.01.2012 do zaplataenia a úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 432,96 Eur od 24.05.2012 do zaplataenia na podklade Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX. Výsluchom žalobkyne súd prvej inštancie zistil, že v čase uzavretia zmluvy o úvere bola na predĺženej rodičovskej dovolenke s dcérou K. D., nar. XX.XX.XXXX. V tom čase nevykonávala

žiadne povolenie. Úver čerpala na nákup dreva na zimu a obuvi pre deti. Zmluvu o úvere vyhodnotil súd prvej inštancie ako spotrebiteľskú zmluvu s odkazom na ust. § 52 ods. 1, 3 a 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) z dôvodu, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a spĺňala aj definíciu spotrebiteľky podľa § 2 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“), keď nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Účel použitia žalovaným poskytnutých finančných prostriedkov vyznačený zaškrtnutím políčka s názvom „na výkon povolania“ nepreukazuje, že úver bol skutočne čerpaný za účelom výkonu povolania, najmä keď tento údaj ako je súdu všeobecne známe vyznačuje v zmluvách o úvere veriteľ. Úverová zmluva z tohto dôvodu podlieha podľa názoru súdu prvej inštancie zák. č. 129/2010 Z. z.

1.2 Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy vyvodil súd prvej inštancie zo zistenia, že bola uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o úvere. Uzavretie rozhodcovskej zmluvy bolo podmienkou poskytnutia úveru. Rozhodcovská zmluva nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná, má povahu formulárovej zmluvy, ktorej obsah žalobkyňa meniť nemohla. Napriek formulácii o výbere fóra, pred ktorým sa budú spory medzi žalobkyňou a žalovaným rozhodovať, nie je podľa názoru súdu prvej inštancie alternatívnou zmluvou. Podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd veriteľ uskutočnil výber predpokladaný v čl. II rozhodcovskej zmluvy. Žalobkyňa už nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom a musela sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. V texte rozhodcovskej zmluvy bol predtlačovaný názov rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený rozhodnúť spor v rozhodcovskom konaní. Takéto zmluvné dojednanie vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

1.3 Zmluva o úvere z XX.XX.XXXX nemá náležitosti vyžadované zák. č. XXX/XXXX Z. z. v znení účinnom ku dňu jej uzavretia. W. obligatórnych náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere mala za následok, že úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov. X. súd túto skutočnosť nezohľadnil. E. ani na neplatné dojednanie o výške odplaty XXX,- C. za poskytnutý úver XXX,- Eur so splatnosťou 11 mesiacov.

1.4 Zastavenie konania v časti o povolenie odkladu exekúcie je dôsledkom späťvzatia žaloby v tejto časti žalobkyňou.

1.5 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“) v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyňa priznal náhradu trov konania v pomere 100% bez uvedenia voči komu má žalobkyňa právo na náhradu trov konania.

2. Žalovaný v odvolaní adresovanom Okresnému súdu Žiar nad Hronom k sp. zn. 5C/323/2015 zmätočne uvádza, že mu dňa 06.02.2017 bolo doručené „uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 5C/23/2014 zo dňa 14.07.2017“ a že sa domáha zrušenia rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 5C/23/2014 zo dňa 14.07.2017. V texte odvolania žalovaný namieta proti posúdeniu zmluvy o úvere z 20.12.2011 uzavretej so žalobkyňou s vyznačeným účelom úveru za účelom podnikania a podriadenia tejto zmluvy pod zák. č. 129/2010 Z. z. Vo vyjadrení z 13.12.2017 žalovaný už správne označuje rozsudok súdu prvej inštancie, ktorého zrušenia sa domáha (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5C/323/2015 zo dňa 19.06.2017). Na základe toho odvolací súd uzavrel, že včas podané odvolanie smeruje proti rozsudku súdu prvej inštancie označeného v záhlaví tohto rozhodnutia, žalovaný len opomenul vo formulárovom odvolaní zmeniť v niektorých častiach textu údaje špecifikujúce napádané rozhodnutie.

2.1 Žalovaný v odvolaní znovu namietal, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná po zákonom stanovenej lehote a za nesprávny označil názor súdu prvej inštancie, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným nebola tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, ktorá umožňovala každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv, buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Rozhodcovská doložka nevyžadovala od žalobkyne, aby spory so žalovaným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Platnosť rozhodcovskej doložky mal súd prvej inštancie posudzovať s ohľadom na čas jej uzavretia bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia nastať v budúcnosti po jej uzavretí. Dôležité bolo len to, či doložka v čase jej uzavretia sama o sebe umožňovala spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Dôsledky uskutočnenia voľby veriteľom, ktorý podá žalobu na rozhodcovský súd, rieši procesné právo, nie rozhodcovská zmluva. Podľa ust. § 19 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, podanie žaloby na rozhodcovský súd malo rovnaké právne účinky ako keby bola podaná žaloba na súd. Po začatí rozhodcovského konania nebolo možné podľa ust. § 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „O.s.p.“) konať a rozhodovať spor na súde, pretože začatie rozhodcovského konania tvorilo prekážku litispendencie pre akékoľvek ďalšie žaloby v tej istej veci. Prijatie argumentácie súdu

prvej inštancie by znamenalo pre žalovaného úplné znemožnenie využitia rozhodcovského konania. Úmyslom zákonodarcu vyjadrenom v § 53 ods. 4 písm. r) OZ, nebolo zakázať rozhodcovské konanie úplne, iba ho obmedziť. Rozhodcovskú zmluvu a doložku v spotrebiteľských sporoch, nevylučovala smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nevylučuje ju Občiansky zákonník, výslovne ju pripúšťal zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a prípustná je aj podľa zák. č. 129/2010 Z. z.

2.2 Záver súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, nie je v rozhodnutí súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom odôvodnený. Žalobkyňa nepredložila jediný dôkaz o tom, že by sa malo jednať o spotrebiteľský úver. V tejto otázke dospel súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný preto navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa vyjadrila v podaní zo 06.11.2017. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS/329/2013 z 02.06.2013 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21. 04. 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014 opakovala, že zmluva o úvere uzavretá medzi ňou a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, pretože išlo o zmluvu typového charakteru, ktorá sa uzatvárala vo viacerých neurčitých prípadoch a jej obsah nemohla meniť. Zväzkovo právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútne obchodno-právnym zväzkovým vzťahom, je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Žalobkyňa nemohla mať vedomosť o tom, čo označenie časti zmluvy o účele použitia finančných prostriedkov spôsobuje. Všeobecné súdy v Slovenskej aj v Českej republike posúdili obdobné úverové vzťahy ako spotrebiteľské po skúmaní skutočného účelu použitia úveru. Žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy o úvere nevykonávala žiadne povolanie, ktoré by vyžadovalo financovanie z jej vlastných zdrojov získaných zmluvou o úvere.

3.1 Žalovaný popiera v odvolaní neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. Žalobkyňa k tomu uvádza, že v súlade s konštantnou judikatúrou súdov SR by podstatou rozhodcovského konania malo byť prostredníctvom zmluvnej voľnosti zväzkový vzťah doplniť a nie zaviazať spotrebiteľa podrobiť sa rozhodnutiu rozhodcovského súdu, ktorý si vybrala jeho protistrana. Spotrebiteľ okrem toho, že nemôže ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, nemôže taktiež na svoju ochranu využiť inštitúty priznané mu ako slabšej strane zákonom. Žalovaný tvrdí, že rozhodcovská zmluva je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, a preto nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z uzavretej rozhodcovskej zmluvy je však zrejmé, že v prípade iniciovania sporu zo strany veriteľa bude súdom príslušným na rozhodovanie vždy rozhodcovský súd, ktorý vo formulácii zmluvného ustanovenia veriteľ sám vybral už pri vzniku zmluvného vzťahu a nie až po vzniku sporu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje žalobkyňa za správne a zákonné, preto ho žiada potvrdiť.

4. Žalovaný vo vyjadrení z 13.12.2017 poukázal na to, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným v období od roku 2010 do roku 2011 štyri zmluvy o úvere, preto nie je na mieste poukazovať na jej nevedomosť a nedostatok skúseností. Žalovaný uzatváral zmluvy o úvere s klientami podľa ich požiadaviek a klient svojim prejavom vôle ovplyvňuje obsah zmluvy prostredníctvom informácií dôležitých pre neho a jeho záväzok ako výška úveru, poplatok, ktorý sa vypočítava v závislosti od výšky úveru, dobu splatnosti, ktorú si určuje klient, ktorý uvádza aj účel použitia finančných prostriedkov. Ak napriek názoru žalovaného, že zmluva o úvere uzavretá so žalobkyňou nie je zmluvou spotrebiteľskou, súd zotrvá na takomto hodnotení zmluvy žalovaný zdôrazňuje, že k podpisu jasne a zrozumiteľne označenej rozhodcovskej zmluvy žalobkyňa nebola donútená, skutočnosť, že dodatočne žalobkyňa považuje rozhodcovskú zmluvu pre ňu za nevýhodnú, nezakladá absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu. Absolútnu neplatnosť právneho úkonu nespôsobuje ani nedostatok opatrnosti spotrebiteľa. Zmluvné strany výslovne prejavili vôľu uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú listinu tak, že ju podpísali, a teda došlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej zmluvy, z tohto dôvodu nie je možné považovať ju za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. V reakcii na vyjadrenie žalovaného žalobkyňa popierala, že by uzavretím viacerých zmlúv o úvere nadobudla potrebné vzdelanie a bola schopná posúdiť uzavreté zmluvy z právneho hľadiska, či napríklad neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, resp. či sú predmetné zmluvy bezúročné a bezpoplatkové. O závažných nedostatkoch zmlúv a neprijateľných zmluvných podmienkach v zmluvách sa žalobkyňa dozvedela až od svojho právneho zástupcu.

6. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 Civilného sporového poriadku prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že zákonné podmienky pre jeho nariadenie podľa § 385 ods. 1 C. s. p. naplnené neboli, a to len z hľadiska odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, ktorými je podľa § 380 C. s. p. viazaný. Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie (§ 383 C. s. p.), ktorý považuje za správny, dospel k názoru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd stotožňujúc sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie nielen vo výroku, ale aj jeho dôvodoch, rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej (prvý výrok) ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. a v závislom výroku o trovách konania podľa § 388 C. s. p. zmenil z dôvodu, že o nároku úspešnej žalobkyne v spore na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie nevykonateľným výrokom. V odvolaní žalovaný žiadnym spôsobom nenamieta druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom zastavení konania, preto odvolací súd rešpektujúc ustanovenie § 124 ods. 1 C. s. p. rozhodnutie súdu prvej inštancie v druhom výroku nepodrobil prieskumu, ani neskúmal oprávnenie žalovaného napadnúť túto časť rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolaním vychádzajúc z toho, že ak žalovaný v časti I. odvolania z 31.07.2017 uviedol, že napáda rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 5C/23/2014 v celom rozsahu, ide len o neopravenú časť formulárového podania žalovaného a nie o vyjadrenú vôľu žalovaného napadnúť v celom rozsahu rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/323/2015-114.

7. Odvolací súd posudzuje vec opakovane. Prvý rozsudok súdu prvej inštancie z 24. februára 2016, č. k. 5C/323/2015-81 odvolací súd zrušil s vysloveným právnym názorom, že žalobu o zrušení rozhodcovského rozsudku podala žalobkyňa včas podľa ustanovení zákona č. 335/2014 Z.z. počas prebiehajúceho exekučného konania. Dopytom na Okresný súd Žiar nad Hronom odvolací súd zistil, že exekučné konanie začaté na základe rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenia sa žalobkyňa v tomto konaní domáha, vedené na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 12Er/180/2015 nie je ukončené; súd prvej inštancie povolil odklad exekúcie až do právoplatnosti tohto konania o zrušení rozhodcovského rozsudku sp. zn. 5C/323/2015. Už v rozhodnutí sp. zn. 17Co/351/2016 odvolací súd posúdil vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným ako vzťah spotrebiteľský, na čom založil aj svoje rozhodnutie o prípustnosti žaloby o zrušení rozhodcovského rozsudku podľa ustanovení zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Žalovaný v odvolaní popiera status žalobkyne ako spotrebiteľky pri uzatváraní zmluvy o úvere dňa 20.12.2011 len z dôvodu, že v zmluve o úvere vyhotovenej formou predtlačenej formulára, vyhotoveného žalovaným je zo štyroch možností označené políčko, že finančné prostriedky budú poskytnuté na výkon povolania. Súd prvej inštancie vypočul žalobkyňu za účelom zistenia, či v čase čerpania úveru podľa zmluvy č. XXXXXXXXXX pracovala a zistil, že žalobkyňa v tom čase bola na rodičovskej dovolenke, žiadne zamestnanie ani povolanie nevykonávala a úver žiadala na osobnú spotrebu. Skutkové tvrdenia žalobkyne o rodičovskej dovolenke v čase uzavretia zmluvy o úvere 20.12.2011 žalovaný nepoprel, preto sa podľa § 151 ods. 1 C. s. p. považujú za nesporné. Súd prvej inštancie v bode 36. odôvodnenia podrobne a správne vyargumentoval, z akého dôvodu sa zmluva o úvere z XX.XX.XXXX považuje za spotrebiteľskú zmluvu a zmluvu o spotrebiteľskom úvere (z dôvodu, že pri uzatváraní tejto zmluvy nekonala žalobkyňa v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, ani v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania) a odvolací súd v tejto časti odkazuje podľa § 387 ods. 2 C. s. p. na dôvody napadnutého rozhodnutia, ktorých správnosť konštatuje. Na zdôraznenie správnosti ešte uvádza, že k rovnakému záveru, že zmluva o úvere z XX.XX.XXXX je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 129/2010 Z. z. dospel aj rozhodcovský súd v rozsudku sp. zn. SR 02206/14, ktorý na tretej strane uviedol: „rozhodcovský súd má za preukázané, že medzi žalobcom (právnická osoba) a žalovaným (fyzická osoba - nepodnikateľ) došlo dňa 20.12.2011 k uzavretiu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX ... Rozhodcovský súd posúdil uvedený záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ako absolútny obchod (zmluva o úvere podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), pričom aplikoval ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch ako lex specialis. Rozhodcovský súd mal zároveň za to, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka“.

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. vo vzťahu k skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie, či zmluva o úvere z 20.12.2011 je zmluvou spotrebiteľskou a zmluvou o spotrebiteľskom úvere neobstojí.

9. Podstatnú časť odvolania venuje žalovaný argumentácii o prípustnosti rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) v spotrebiteľských vzťahoch. Súd prvej inštancie však nezaložil svoje rozhodnutie na závere o neprípustnosti rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských vzťahoch, len medzi žalobkyňou a žalovaným uzavretú rozhodcovskú zmluvu (nie doložku ako uvádza žalovaný), vyhodnotil ako neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že vopred už pri uzavretí rozhodcovskej zmluvy, nie pri vzniku sporu, určil žalovaný rozhodcovský súd, ktorý bude prejednávať a rozhodovať prípadný spor, a pre prípad, že veriteľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, žalobkyňa sa musela tomuto rozhodcovskému konaniu podrobiť i keď v rozhodcovskej zmluve bola formálne zakotvená možnosť obrátiť sa každej zmluvnej strane so žalobou aj na všeobecný súd. Žalovaný označuje túto rozhodcovskú zmluvu za tzv. nevýhradnú. Posúdenie takejto tzv. nevýhradnej rozhodcovskej zmluvy nútiacej spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a neplatnej podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 nepovažoval Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 55/2011 z 24.02.2011, ktorým odmietol sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., s.r.o., ako zjavne neopodstatnenú za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení zákona. Rovnaký záver k rozhodcovskej doložke totožného znenia, ako bola rozhodcovská zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným vyplýva aj z ďalších rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. I.ÚS 181/2011, IV.ÚS 141/2013.

10. Názor súdu prvej inštancie o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá síce rozhodovanie o všetkých sporoch medzi zmluvnými stranami nezveruje paušálne výlučne rozhodcovskému súdu, ale alternatívne prípúšťa podanie návrhu aj na štátny súd, ale vylučovala možnosť dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom zo strany spotrebiteľa, ak dodávateľ už podal svoj návrh na rozhodcovský súd, je v súlade s množstvom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktoré v rámci exekučných konaní posúdili rozhodcovskú doložku osobitne spotrebiteľom nevyjednanú a nútiacu spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, ako neprijateľnú a neplatnú podľa § 53 ods. 4, resp. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (napr. 4Cdo/410/2012, 7ECdo/230/2013, 5OboEr/167/2013).

11. Podľa § 45 ods. 1 písm. e) zák. č. 335/2014 Z. z. účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

12. Pre vyhovieť žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku postačilo zistenie súdu prvej inštancie, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je neplatná. Žalovaný sústreďuje svoju argumentáciu v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie len na tento záver súdu prvej inštancie o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy. Odvolací súd považuje za správny právny záver prvoinštančného súdu, že rozhodcovská zmluva dňa 20.12.2011 k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX nebola medzi stranami sporu platne dojednaná z dôvodu, že núti žalobkyňu ako spotrebiteľku v prípade podania žaloby na rozhodcovský súd veriteľom podrobiť sa rozhodcovskému konaniu a táto neprijateľná zmluvná podmienka je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Žalovaný bezdôvodne vytýkal súdu prvej inštancie nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci aj v otázke platnosti rozhodcovskej zmluvy.

12.1 Záver súdu prvej inštancie o absencii podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neplatnom dojednaní odplaty za spotrebiteľský úver žalovaný osobitne nenamietal, z tohto dôvodu odvolací súd nepovažuje za potrebné ich hodnotiť.

13. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania, opomenul však uviesť, voči komu vznikol žalobkyni nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd obsahovo právne rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku žalobkyne na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C. s. p. z dôvodu plného úspechu vo veci formálne podľa § 388 C. s. p. zmenil tak, aby z rozhodnutia o trovách konania bola zrejma osoba oprávnená, osoba povinná a bola určená aj lehota na plnenie, aby výrok rozhodnutia o trovách konania bol v prípadnom exekučnom konaní vykonateľný. Rovnakým spôsobom s odkazom na § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. priznal odvolací súd žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania, v ktorom bola žalobkyňa v plnom rozsahu úspešná. Lehotu na plnenie zo strany žalovaného v oboch prípadoch viazal odvolací súd na právoplatnosť uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 C. s. p.

14. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).